

Šios savaitės Europos Parlamento (EP) narių Rasos Juknevičienės ir Andriaus Kubiliaus apžvalgoje daugiausiai dėmesio buvo skirta Skaitmeniniam žaliajam pažymėjimui ir įvykiams Rusijoje.

Skaitmeninis žaliasis sertifikatas suteiks galimybę keliauti

„EP ruošiamasi pradėti Žaliojo paso, dar vadinamo Žaliuoju pažymėjimu, svarstymus“, – sakė R. Juknevičienė. Manoma, jog gegužės mėnesį jis bus patvirtintas.

Kaip yra pažymėjusi premjerė Ingrida Šimonytė, jo nereikėtų painioti su Lietuvoje planuojamu įvesti Galimybių pasu – tai skirtingi, tačiau vienas kitą papildantys dokumentai.

Europinis pažymėjimas leis pasiskiepijusiems, persirgusiems ir turintiems antikūnų ar turintiems neigiamą COVID-19 testą keliauti, kirsti valstybių sienas. Galimybę judėti tarp ES valstybių labai svarbu išlaikyti. Šią nuostatą priėmus EP, birželio mėnesį jį tvirtins Europos Taryba (ET).

„Valstybės narės jau dabar turėtų tam ruoštis, nes ES patvirtinus dokumentą, jis pradės galioti labai greitai – jau šią vasarą“, – kalbėjo europarlamentarė.

Galima pasidžiaugti tuo, jog daugėja vakcinų ir galimybių skiepytis, norima iki vasaros pabaigos įgyvendinti planą ir paskiepyti iki 70 proc. gyventojų.

Nedemokratinė Rusija – Europos kontinento krizė

Kaip įvardijo buvusi Krašto apsaugos ministrė yra ir kita, keista, bet ne nauja pandemija – Putino valdymo pandemija ir jo beprotiškas elgesys. Sutelkta beveik 150 tūkst. karių prie Ukrainos sienos. Putino metinis pranešimas, pasak parlamentarės, buvo „brutalus pasisakymas apie Vakarus“.

„Bjaurių žodžių buvo pasakyta. Viskas pateikta atvirkščiai. Pats gąsdina, pats eskaluoja, jie patys daro įtampą Europoje, o tuo kaltina Vakarus. Baltarusijos klausimas buvo paminėtas. Gali būti, kad imsis kažkokių veiksmų, o galbūt tai susiję su prie Ukrainos telkiamomis pajėgomis,“ – kalbėjo R. Juknevičienė.

EP narys Andrius Kubilius šią savaitę pirmininkavo *Euronest* Parlamentinei Asamblėjai (PA) – ES ir šešių rytinių ES kaimynių bendrai asamblėjai, kurioje aptarti iššūkiai Rytų Partnerystės regiono taikai ir saugumui.

„Europos Sąjunga nuo vienos krizės prie kitos eina vis sustiprėdama ir toje srityje tapdama vieningesne. Nedemokratinė Rusija yra tokia pat Europos kontinento krizė. Pandeminė krizė. Ji yra, ji eina įvairiomis bangomis ir dabar tos bangos stiprėja. Mano pojūtis yra, kad ES irgi vis aiškiau atranda, ką reikia su šia pandemija daryti – su agresyvaus Putino pandemija“, – sakė A. Kubilius.

Išklausius V. Putino metinį pranešimą, pasak EP nario, galima daryti išvadą, kad taip kalbėti gali tik išsigandęs lyderis.

„Ar tas, kuris jaučiasi stiprus, tvirtas, valstybė normali, auga, vystosi ar tas, kuris yra išsigandęs, kuris jaučiasi, jog silpsta ir jo valstybę ir jo galios asmeniškai silpsta? Ne itin gražiai skambanti metafora „žiurkės įvartys į kampa“, – teigė europarlamentaras ir įspėjo, jog reikia būti pasiruošus bet kokiam neprognozuojamam elgesiui.

A.Kubilius pasidžiaugė, jog tą supranta vis daugiau žmonių EP: „Tenka girdėti ir EP, ir ELP iš senosios Europos valstybių, tų pačių vokiečių, vadovaujančių mūsų grupei pasisakymų, nesitikėjau, kad kas nors iš jų pradėtų kalbėti apie sankcijas dėl SWIFT (tarptautinių atsiskaitymų operacijų), dėl *Nord Stream 2* ir t.t. Tai yra tie atsakymai, kuriuos ES turi turėti pasirengusi.“

Svarbu, kad Vakarai neišsigąstų Putino

EP narė R. Juknevičienė pridūrė, jog prisidėjo ir Čekijos situacija, nes daugeliui valstybių aišku, kad tai yra Putino veiksmai ES teritorijoje.

„Per sieną vaikšto su padirbtais pasais, sprogdina, nuodija, tai gali būti tos peržengtos ribos, kur daugeliui baigsis kantrybė. Mane dirbant KAM išmokė matyti visus galimus scenarijus. Todėl gali būti, jog vienas Putino tikslų bandyti priversti Vakarus sėsti prie derybų stalo, kad jis išsiderėtų koncesijų, nuolaidų, kaip buvo 1938-aisiais, kai Europa labai džiaugėsi, kad sudarė sutartį su Hitleriu ir dalis Čekoslovakijos buvo atiduota Hitleriui suvalgyti“, – svarstė parlamentarė.

R.Juknevičienės nuomone, artimiausiomis dienomis turėtų paaiškėti jo planas, o „dabar yra labai daug gąsdinimo, todėl labai svarbu, kad Vakarai neišsigąstų Putino, reikia laikytis tvirtai, jis bijo jėgos, jis bijo tvirtų žmonių.“

A.Kubilius dalindamasis įžvalgomis apie situaciją Rusijoje sakė: „tai gali būti tik gąsdinimas ar siekis agresyvumu pelnyti populiarumo, ar bandymas išsaugoti reitingus artėjant Dūmos rinkimams, tačiau gali būti ir išgąstis supratus, jog keičiasi ir Vakarai – atėjusi JAV

Prezidento Baideno administracija kalbanti kitaip – aiškiau, tvirčiau ir tai stato Putino režimą į aiškia vietą. Putinas kalba apie raudonas linijas, kurių Vakarams nevalia peržengti. Galima išsivaizduoti, apie ką čia kalbama, jog čia turimos omenyje Rytų Partnerystės šalis nuo Sakartvelo iki Ukrainos ir t.t. Visuomenės pokyčiai Baltarusijoje. Apie tai daug kalbėta *Euronest* sesijoje.

„Vakarų, ES tvirtumas paremiant Rytų Partnerystės šalis, jų integracijoje, jų sėkmės kūrime, padedant joms išlipti iš politinių, demokratinių ir kitų krizių yra tai, kas galų gale yra viena iš esminių Vakarų strategijų dėl Rusijos dalių“, – pažymėjo A. Kubilius.

Pasak EP nario, tai gali padėti ir pačiai Rusijai ateityje, sekant kitų valstybių pavyzdžiu. „Padėdami Sakartvelui, Ukrainai, Moldovai, Baltarusijai tuo pačiu padedame ir Rusijai, kad šis regionas transformuotųsi į demokratiją“, – svarstė jis.

Pasak R. Juknevičienės, vienas pavyzdžių, kodėl naudinga, kad ES ir JAV įsitrauktų į Rytų Partnerystės šalis – Sakartvelo pavyzdys. Parlamentarė teigia nesitikėjusi, kad įvykus giliai politinei krizei po parlamento rinkimų ES gali imtis tokių ryžtingų veiksmų – išitraukė net ET Prezidentas Šarlis Mišelis – vienas iš trijų aukščiausių pareigūnų. Ir jam pavyko. Sakartvele atsirado politinės valios, atsakomybės visose pusėse. Parlamentarai pajuokavo, kad ir jiems beveik kasdien tenka komentuoti padėtį Sakartvele jų žiniasklaidai. Pasak A. Kubiliaus, ši Š. Mišelio asmeninė lyderystė, įsijungimas į krizės sprendimą yra būtent tas modelis, kurio reikia Rytų kaimynystės šalims. Ko dažnai pritrūksta iš ES pusės – vieno iš vadovų asmeninės lyderystės.

Lietuvos atstovai EP atsisveikino viltingai, jog greitai bus įveiktos abi pandemijos – ir COVID-19, ir Putino.

